

DIVADELNÍ Piknik

ZPRAVODAJ CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDKY
AMATÉRSKÉHO ČINOHERNÍHO A HUDEBNÍHO DIVADLA

10. KVĚTNA 2013
číslo 2

PENÍZE NA PŘEHLÍDKU PŮJČILA I MOJE BABIČKA

rozhovor s odbornou pracovnící NIPOS – ARTAMA Simonou Bezouškovou

Loni jsme na začátku prvního ročníku Divadelního Pikniku Volyně mluvili o tom, že není jisté, jestli na přehlídku budou peníze, protože byla složitá situace s granty od ministerstva kultury. Jak to nakonec dopadlo? DS Piki Volyně nakonec v srpnu získal dotaci v plné výši a během září a října jsme mohli doplatit všechny slíbené částky – včetně ubytování, honorářů nebo příspěvků na dopravu pro soubory.

Ani letos není situace růžová, dotace ministerstva kultury je nižší než loni. Jak to tedy celkově vypadá? Divadelní Piknik byl zkrácen zhruba o třetinu. Získali jsme ale podporu od Jihočeského kraje a v tuto chvíli je v procesu schvalování také příspěvek od ČEZu. Situace je ve výsledku o něco růžovější, ale v tuto chvíli žádné z těchto příslibů peněz nemáme k dispozici, prostě ještě nejsou na účtech. Abychom přehlídku vůbec mohli odstartovat, potřebovali jsme hotovost, takže jsme vyhlásili něco jako sbírku. A pomohli nám místní divadelníci, jistou částkou nám přispěl Divadelní spolek Tyl Rakovník a ještě nám půjčila moje babička.

Tak to tedy i jejich jménem doufejme, že všechny dotace a sponzorské příspěvky vyjdou. Při zahájení přehlídky jsi mluvila o nominacích na Jiráskův Hronov – jejich obnovení je změna, o které myslím mnoho lidí zatím neví.

Ano, festivalový výbor Jiráskova Hronova letos schválil změnu způsobu výběru inscenací na Jiráskův Hronov. Spočívá v tom, že na 24 hracích míst, které v Hronově jsou, připadá 24 nominací, které se rozdělí mezi jednotlivé celostátní přehlídky. Festivalový výbor nadto odsouhlasil tzv. pozitivní diskriminaci činohry, to znamená, že polovina nominací připadne činoherním inscenacím. Odborné rady jednotlivých divadelních druhů sice pozitivní diskriminaci činohry odmítly, ale festivalový výbor je bohužel nevyslyšel a odhlasoval ji. Divadelní Piknik má pět nominací a kromě nich může lektorský sbor inscenace také doporučovat. Všechny nominace půjdou přímo do hlavního programu Jiráskova Hronova a případná doporučení pak do programu doprovodného.

Pokud vím, proběhla také diskuse o tom, zda celostátní přehlídku činoherního divadla nepřesunout do Hronova. Je to tak? A co by se v takovém případě stalo s Divadelním Piknikem?

Loni v říjnu přišli zástupci města Hronova s návrhem, že by se Jiráskův Hronov z mezidruhé přehlídky změnil v přehlídku činoherní, což by zároveň znamenalo, že by se zrušil Divadelní Piknik. O tomto návrhu se diskutovalo poměrně dlouho, byla k němu otevřena i veřejná diskuse – především v časopise Amatérská scéna. Vyjadřovaly se k němu i odborné rady pro jednotlivé divadelní druhy. Jejich reakce byla jednoznačná – všechny odmítly zrušení mezidruhé přehlídky, protože všichni vnímají, že zvlášť v dnešní době, kdy se jednotlivé druhy divadla mísí a prolínají, je mezidruhá přehlídka potřeba. O návrhu se nakonec ani nehlasovalo, protože jej hronovští letos v březnu stáhli.

dokončení rozhovoru najdete na straně 4

DK Jirásek Česká Lípa / režie: Václav Klapka

J. K. Jerome, F. Zborník: Tři muži ve člunu a pes

HUMOR NEDĚLÍM NA ANGLICKÝ ČI ČESKÝ, ALE NA DOBRÝ A ŠPATNÝ

Rozhovor s režisérem a hercem souboru Divadelní klub Jirásek z České Lípy Václavem Klapkou

Máte pocit, že jde o osudovou věc, když vy se stejně jako autor vaší předlohy jmenujete Klapka?

O osudovou věc určitě ne. Bral jsem to spíš jako velmi dobrý fór. Shodu, která mi přišla zábavná.

Nebyl to tedy hlavní důvod, proč jste Tři muže inscenovali?

Důvod byl, že kamarád František Zborník udělal inscenaci, která měla premiéru v ABC. Inscenace se mi líbila. Řekli jsme si, že by se mohla udělat i u nás doma.

Když tam tak sedíte jako tři bardi a koukáte na mládí v dáli, nesvádí vás to při zkoušení nebo hraní k tomu, že byste vzpomínali na své vlastní?

Bylo naším záměrem, aby to vyvolalo v divákovi pocit, že je tam nostalgie, ale jinak ne. Parta je tak zajímavá, že tam není na nostalgii čas. Člověk se spíš dívá, jak mu mládí rostou před očima.

Je váš soubor generačně namíchaný už dlouho, nebo jste herce vybírali až pro toto představení?

Tři jsou úplně noví, a ti byli vybráni na tohle představení. Věděl jsem, že potřebujeme omladit. A dva zbýva-

jící... s těmi už jsem dělal dřív.

Jak jste vybírali konkrétní příběhy? Nevybral byste jiné, než dramtizátor?

Ty jsou vybrané už od Františka a respektuju samozřejmě volbu autora. Možná, že bych vybral něco jiného, ale když už jsem kývnul na tuto konkrétní inscenaci, respektuju, jak to chtěl autor.

Dala by se najít shoda mezi českým a anglickým humorem?

Nedokážu rozdělit humor na anglický, český, francouzský... Rozděluju ho na dobrý a špatný. Anglický mám velmi rád, ale i v anglickém humoru jsou různé valéry – Chaplin je Angličan, Monty Python – Angličani a Jerome Klapka taky Angličan...

Anglický humor je chytrý, to je to, co máme možná společného.

Měl byste radu, jak si humor udržet?

Nebrat věci, které přichází a jsou dost pohnuté, až na dno a nedávat jim kosmický význam a vždycky relativizovat, tím se tam

humor může dostat.

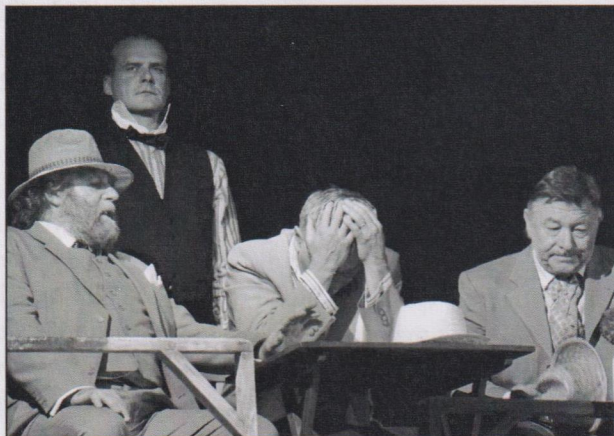
Když zároveň hrajete a režírujete, necítíte tím nějakou újmu na představení?

Tady ne. V podstatě jen sedím u stolu a jsem smutný nebo něco komentuju. Dneska jsem měl záskok, scénku s obrazem normálně nedělám, to by mě pak možná vadilo, hrát tu figuru, ale takhle ne.

Máte už některé choroby ze slovníku?

Chorob máme každý z těch bardů na rozdávání, ale že by to bylo z toho, že hrajeme divadlo, to asi ne.

-leh-

MUSÍ TO BÝT VELMI STATEČNÁ ŘEKA

Jeden z nejslavnějších humoristických románů světové literatury, známý pod názvem *Tři muži ve člunu* (o psu nemluvě), spatřil nezaměnitelné ostrovní světlo staré dobré Anglie roku 1889. Jeho autorovi nebylo víc než třicet let. Tehdy neměl problém vyjít vstříc připomínkám nakladatele a v původním populárním průvodci po horním toku Temže omezit historické exkurzy a nahradit je komickými historikami z vodáckého dobrodružství tří dvacetiletých mládenců, totiž sebe sama a svých dvou přátel...

Českým čtenářům se dostal tento slavný titul do rukou nejprve v překladu právníka a pozdějšího protektorátního prezidenta Emila Háchy. František Zborník zvolil jako východisko své originální dramatizace velmi zdařilý překlad J. Z. Nováka. Dramatizace byla poprvé uvedena pražským Divadlem ABC v roce 2004 v režii Milana Schejbala. Rámec dramatizace tvoří příběh vypravěče, který kdysi zažil bezstarostné adolescentní dobrodružství při plavbě po Temži a napsal o něm slavnou knížku, aby mu později bylo dáno zažít mnohem bolestnější chvíle na vlnách První světové války. Tehdy přestal psát a uzavřel se do sebe. Nastává velká chvíle pro jeho dva dárivé přátele Harrise a George. Úkol zní jasně: Vyvolat u Jeromeho vzpomínky na mládí a oživit kdesi v zákrutách jeho duše dar vyprávět veselé příběhy...

A tak se vydáváme, vedeni inscenátory Divadelního klubu Jirásek z České Lípy, na plavbu vzpomínkami, lesknoucími se na hladině předválečné Temže. Mezi herci nechybí ani autor dramatizace František Zborník, který s úctyhodným smyslem pro slovní humor a pointování jedná v postavě George staršího.

Dramatizace vyžaduje, aby inscenátoři vedli neustálý dialog mezi rovinou vypravěčů, tedy vzpomínajících pánů v nejlepších letech, a rovinou vzpomínek, v nichž sami vystupují jako dvacetiletí mladí muži. Tento fakt respektuje pochopitelně i obsazení rolí, kdy každou postavu hraje v té které rovině podle příslušného věku jiný herec. Napětí mezi oběma rovinami bohužel není dostatečné, dialog obou rovin není důsledně naplňován. Bezesporu je to způsobeno i snahou maximálně vykrátit původně rozsáhlý text. Rovněž úsilí dvou přátel a Montmorencyho oživit Jeromeho vzpomínky není důsledně znázorňováno v dramatickém jednání, zůstává převážně ve slovní rovině.

Inscenace má jisté rezervy také v herecké charakterizaci mladých pánů, což omezuje možnosti rozvoje dílčích dramatických situací. Jednotlivým epizodám často chybí jasná pointa. Z toho pak pramení celkové temporytmické potíže.

Vynikající je scénografické řešení, založené zejména na dvou centrálních scénických objektech. Jednak parníčku, na kterém se plaví staří pánové a z jehož bezpečné paluby vzpomínají, glosují a komentují děj. A jednak variabilním na malém člunu, který je chvíli knihovnou, chvíli vstupním domovním portálem, dveřmi do kupé ve vlaku atd. Jeho imaginativní kouzlo paradoxně pomine, když nabude v druhé polovině hry své základní funkce a stane se skutečně člunem.

V závěru hry se praví: Musí to být velmi statečná řeka, když si troufne jet s námi. Stateční jsou především inscenátoři. Dramatizace obecně nejsou snadnou látkou ke scénování. Málokdy zapřou svůj epický původ. Dramatické jednání je v nich nutné režijně všemožně podporovat. Dramatizace Františka Zborníka nemá navíc (a slouží jí to ke cti) jednoduchou strukturu. Pracuje specificky s dramatickým časem a s délkou jednotlivých vzpomínek (úměrně intenzitě jejich navracení do Jeromovy mysli). Vede originálním způsobem dialog mezi dvěma generacemi, přičemž obě generace představují v různých časech stejné dramatické postavy. To vše v žánru nostalgické komedie s hlubokým lidským poselstvím. Projet těmito útesy není režijně ani herecky snadné. Jakkoli se volyňské představení neobešlo bez trhlin v lodi, zaslouží si uznání za odvalu.

Luděk Horký

Bylo to dlouhý, leckdy to na mě bylo únavný, ale leckdy jsem se zasmál od srdce. Hlavně ve chvílích, kdy se jiní nesmáli, což považuju za úspěch, protože to mám moc rád. Jinak to byl dobrý rozjezd, čekal jsem to veselejší. Mám rád autorův vtip, byl jsem zvědavý. Musím říct, že mě to uspokojilo, i když čtenář si vždycky představuje všechno po svém, ale bylo to zajímavě vyřešené, něco bych vyřešil jinak, ale to tak prostě je.

Karel Šťastný z Horažďovic, 34 let

Nádherný, moc se mi to líbilo. Hlavně humor. Líbilo se mi, že to byly různé vzpomínky, že se děj neustále měnil. Zasmála jsem. Vážně krásné.

Vendula Klimešová z Volyně, 25 let

Nádherné představení, ale trochu dlouhý. Kolik to mělo? 105 minut? Přišlo mi to dlouhý. Co tam bylo zajímavé, jak ti tři pánové vyprávěli svůj život retrospektivně. To mě překvapilo, došlo mi to až po chvíli.

Míra, Divadlo Strakonice

Doporučoval bych lekci loutkového divadla, mrzelo mě, že se psem se nepracuje důsledněji, když už tam je...

Zbloudilý loutkář, 52 let

Ze všeho nejvíc jsem byla unešená multifunkčním člunem, od knihovny po vlak... to byla paráda. Tím bych chtěla dát hold paní Grolmusové, která to - podle programu - vymyslela, protože to vymyslela báječně. Kostýmy už tak ne, ale ten člun je tedy něco. Díky ní jsem měla po celou hru na co koukat.

Slečna ve žlutém triku, cca 27 let pryč

ROZHOVOR

dokončení ze strany 1

Až tehdy jsme věděli, že Divadelní Piknik přežije a bude pokračovat.

To jsou dost dramatické změny v systému přehlídek, a přijde mi, že o nich kromě členů výborů a odborných rad nikdo neví. Není to podivné, dělat takové změny uprostřed sezóny a navíc o nich nikomu ani pořádně neříct?
Loňský návrh na změnu Jiráskova Hronova na celostátní přehlídku činoherního divadla byl překvapením pro celý festivalový výbor. Ale od začátku jsme se domluvili, že bychom případnou změnu provedli až od roku 2014. A k obnovení nominací můžu říct jen to, že to opravdu je změna pravidel v podstatě už během rozehrané hry, protože sezóna, ze které se vybírá na Hronov, začíná v říjnu a končí v červenci. Ale to je asi tak všechno, co k tomu můžu říct.

V programu letošního Divadelního Pikniku jsou nejméně dvě nové položky – Divadelní pouť pro děti a Burke Cup. O co jde?

Divadelní pouť má přitáhnout ratolesti divadelníků, kteří na přehlídku přijíždějí, ale i děti z Volyně a blízkého okolí. V sobotu 18. května od 11:00 do 13:30 bude v proluce tady vedle Nové postaven skákací hrad, skluzavka, bude tu výtvarná dílna, kde si děti budou moct vytvořit svou vlastní loutku, vyzkouší si střelbu z luku nebo ze vzduchovky a budou pro ně připraveny soutěže o sladké ceny.

A Burke Cup?

To je soutěž divadelních týmů. Svůj tým můžou postavit jednotlivé soubory, ale i organizátoři, redaktoři, lektoři, prostě kdokoli z účastníků Divadelního Pikniku. A v sobotu 18. května od 16:30 do 19:00 se družstva utkají o cenu, která spočívá v tom, že vítězný tým získá pobyt na příštím Divadelním Pikniku zdarma.

-das-

FOTOTELEGRAFICKY ZE ZAHÁJENÍ

CO ZPÍVAL SBOR

(na nápěv Černé oči, jděte spát):

[: Černé oči, jděte hrát :]

[: Divadlo je opiát :]

[: Opona už vychází :]

[: První herci přichází :]

[: Když přichází, budou hrát :]

[: Zlomte si vaz nastokrát! :]

PROGRAM

Pátek 10. května 2013

09.00 Divadelní soubor KOREK
Praha / režie: Jan Holec
K. J. Erben, Jan Holec: Kytice

13.00 Diskuse (Kytice)

16.00 DS Haná Vyškov při MKS
Vyškov / režie: Tomáš Dorazil
F. G. Lorca: Pláňka

20.00 V. A. D. Kladno / režie: V. A.
D. Kladno

J. Váchal, K. Lupinec: Krvavý román

22.00 Diskuse (Pláňka, Krvavý román)

Sobota 11. května 2013

10.00 Divadlo Exil Pardubice / režie:
Zuzana Nováková
D. Farr: Brýle Eltona Johna

14.00 DS Žďár, Žďár nad Sázavou /
režie: Martin Blažíček
**L. Smoljak: Hymna aneb
Urfidlovačka**

*17.00 Diskuse (Brýle Eltona Johna,
Hymna aneb Urfidlovačka)*

19.00 DS Ty-já-tr/HROBESO / režie:
Radek Šedivý
T. Svoboda: Srnky

21.00 Diskuse (Srnky)

22.00 Divadlo Point při Gymnáziu
J. Wolkera Prostějov / režie: Jakub
Hyndrich
A. Saramonowicz: Testosteron

Zpravodaj XXII. celostátní přehlídky amatérského činoherního a hudebního divadla Divadelní Piknik Volyně 2013. Redakce: Lenka Huláková, David Slížek. Vydává Městské muzeum a kulturní centrum ve Volyni. Náklad 100 výtisků. Zpravodaj je tištěn na barevném multifunkčním zařízení KONICA MINOLTA bizhub C220 firmy ZM Servis České Budějovice.